

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΒΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Εργαστήριο Ολομέλειας -Σάββατο 15:30-17:30

Τίτλος
Ποιος είμαι και τι κάνω εδώ: Διερευνώντας τον ρόλο του θεολόγου στο σχολείο
Επιμορφωτές-Συντονιστές
Μάριος Κουκουνάρας Λιάγκης, Επίκουρος Καθηγητής Διδακτικής των Θρησκευτικών, ΕΚΠΑ
Άγγελος Βαλιανάτος, Δρ. Θεολογίας, σχολικός σύμβουλος ΠΕ01
Περιγραφή
Στο εργαστήριό μας θα αναζητήσουμε το πώς βλέπουμε εμείς τον ρόλο του θεολόγου στο ελληνικό σχολείο. Με βάση έρευνες, που έχουν γίνει σε ελληνικό περιβάλλον, θα επιχειρήσουμε να απαντήσουμε με βιωματικό τρόπο στα δύο πολύ σημαντικά ερωτήματα όλων μας: «ποιος είμαι και τι κάνω εδώ», για να διερευνήσουμε τη θέση του θεολόγου στο σχολείο και να επιχειρηματολογήσουμε γι' αυτήν με επιστημονικά, κοινωνικά και θεολογικά κριτήρια. Παράλληλα, θα επιχειρήσουμε με μελέτες περίπτωσης και διλήμματα να στοχαστούμε σε βάθος πώς εμείς αντιλαμβανόμαστε τον ρόλο μας στη σχολική κοινότητα και ποιος πράγματι είναι. Το εργαστήριο απευθύνεται στην ολομέλεια της συνάντησης και προϋποθέτει την ελεύθερη έκφραση και την ποικιλία στις απόψεις.

Α΄ Κύκλος Εργαστηρίων-Σάββατο 12:00-14:00

Βιωματικά εργαστήρια θεολογικού προβληματισμού και σκέψης

A1
Τίτλος
Ενάντια στον Πολιτισμό του Ναρκισσισμού: Πρόσωπο και Κοινότητα στη σύγχρονη θεολογική αναζήτηση
Επιμορφωτές-Συντονιστές
Δημήτρης Μπεκριδάκης, θεολόγος (M.Th.), 2ο ΓΕΛ ΧΙΟΥ, αποσπασμένος εκπαιδευτικός στο Ι.Ε.Π.
Βασίλης Ξυδιάς, θεολόγος, εκπαιδευτικός
Περιγραφή
Η Ορθόδοξη θεολογική σκέψη που παρήχθη στην Ελλάδα κατά το δεύτερο ήμισυ του 20ου αιώνα και εξής ανέδειξε τις έννοιες του Προσώπου και της Κοινότητας σε βασικά ερμηνευτικά εργαλεία για την Ορθόδοξη κατανόηση του μυστηρίου της Εκκλησίας. Σκοπός του συγκεκριμένου εργαστηρίου είναι οι συμμετέχοντες να εμπλακούν ενεργά σε γόνιμο αναστοχασμό και διάλογο γύρω από τη σημασία που (ενδεχομένως να) έχουν οι παραπάνω κατηγορίες για τη σύγχρονη Ορθόδοξη θεολογία στη συνάντησή της με τις προκλήσεις της ρευστής, μεταμοντέρνας πολιτισμικής συνθήκης που ορίζει το παρόν. Πιο συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες θα εργαστούν αρχικά σε ομάδες μελετώντας επιλεγμένα αποσπάσματα από το έργο σύγχρονων θεολόγων και στοχαστών (Ορθόδοξων και μη). Στη συνέχεια θα κληθούν να αλληλεπιδράσουν, συζητώντας εκτεταμένα στην ολομέλεια γύρω από τα ζητήματα που προκύπτουν. Στο πλαίσιο αυτό, θα έχουν την δυνατότητα: α) να προσδιορίσουν το εύρος του περιεχομένου που έχουν προσλάβει οι δυο έννοιες στη σύγχρονη Ορθόδοξη θεολογική παραγωγή, β) να εξοικειωθούν με όψεις του στοχασμού για το Πρόσωπο και την Κοινότητα, που αναπτύχθηκε σε κύκλους της θεολογικής και φιλοσοφικής διανόησης της «Δύσης», γ) να εντοπίσουν συνάψεις και διαφορές ανάμεσα στις δυο προσεγγίσεις –τη «Δυτική» και την Ορθόδοξη «Ανατολική», δ) να προβληματιστούν σχετικά με το εάν, σε ποιο βαθμό και με ποιο τρόπο οι έννοιες Πρόσωπο και Κοινότητα έχουν νόημα για τη σύγχρονη θεολογική αναζήτηση, αν, δηλαδή, μπορούν όντως να φωτίσουν την αγωνιώδη πορεία της ανάμεσα στα «ωραία ερείπια» –τα αδιέξοδα και τις τραγωδίες– του ναρκισσιστικού πολιτισμού μας.

A2
Τίτλος
«Ορθοδοξία και Εθνικισμός – Ποια είναι η πατρίδα του Χριστιανού;»
Επιμορφωτής/φώτρια-Συντονιστής/νίστρια
Γιώργος Καπετανάκης, Θεολόγος, Διευθυντής 5 ^{ου} Γυμνασίου Π. Φαλήρου

Παρασκευή Λεοντοπούλου, Θεολόγος, Διευθύντρια Ζαννείου Πειραματικού Λυκείου Πειραιά
<p>Περιγραφή</p> <p>Αρχίζουμε με ένα τραγούδι και προσπαθούμε να απαντήσουμε σε ποιες στεριές μας ταξιδεύει, που είναι ο τόπος που θέλουμε να πάμε, ως χριστιανοί. Ταξίδι με “ταυτότητα” ή με όραμα μόνο τον προορισμό;</p> <p>Σκοπός μας είναι να συνεξετάσουμε ερωτήματα και απαντήσεις του θέματος.</p> <p>Θα χρειαστούμε οπωσδήποτε τη θεολογική σκέψη ενός κειμένου σύγχρονου θεολόγου και θα χρησιμοποιήσουμε την τεχνική του debate σε ζητήματα όπως ο διαχωρισμός Κράτους και Εκκλησίας.</p> <p>Στο τέλος του θεολογικού μας στοχασμού, θα προτείνουμε τους καλύτερους τρόπους για να τον μοιραστούμε με την τάξη μας.</p> <p>Οδηγίες: φέρουμε απαραίτητα μια νοητή πυξίδα που δείχνει πάντα το Βορρά</p>

A3
<p>Τίτλος</p> <p>‘In God we trust’. Ο Χριστιανισμός σε διάλογο με τα οικονομικά συστήματα την εποχή της Παγκοσμιοποίησης</p>
<p>Επιμορφωτές-Συντονιστές</p> <p>Γκριλης Γιώργος, θεολόγος, 2^ο Γυμνάσιο Παλαιού Φαλήρου</p> <p>Τσιρέβελος Νικόλαος, θεολόγος, Βενετόκλειο - 1^ο Λύκειο Ρόδου, Δρ. Θεολογίας</p>
<p>Περιγραφή</p> <p>Ο Χριστός διεμήνυσε με το κήρυγμά του ότι οι μαθητές/μαθήτριες Του δεν μπορούν να υπηρετούν ταυτόχρονα τον Αληθινό Θεό και τον Μαμμωνά. Στο πέρασμα των αιώνων οι χριστιανικές κοινότητες καλλιέργησαν την αλληλεγγύη και την οικονομική ανιδιοτέλεια, ενώ άλλες φορές κατενόησαν τη συσσώρευση του πλούτου ως εγκόσμια φανέρωση της Βασιλείας του Θεού. Στη σύγχρονη εποχή της παγκοσμιοποίησης, νέες προκλήσεις, ανάγκες και διλήμματα αναδύονται, τα οποία συνδέονται με την ελεύθερη αγορά και το δικαίωμα του ανθρώπου να είναι ελεύθερος. Σε αυτά τα πλαίσια, ποια μπορεί να είναι η μαρτυρία της Χριστιανικής Εκκλησίας; Ενδιαφέρουν άραγε τους μαθητές/τις μαθήτριες τέτοια θέματα και πως μεταποιούνται σε γνώση στην τάξη; Τα ερωτήματα αυτά είναι οι βασικοί άξονες ενός θεολογικού εργαστηρίου που αποσκοπεί να προβληματίσει με γόνιμο τρόπο όσους/όσες συμμετέχουν για τη σχέση Χριστιανισμού και οικονομίας.</p>

A4

Τίτλος

Εξουσία: Αντίσταση ή «υπομονή»;

Επιμορφώτριες-Συντονίστριες

Μαραθιά Δόνια, θεολόγος, ΓΕΛ Δεμενίκων Πάτρας

Παπασωτηρόπουλος Χριστόφορος, θεολόγος, 8^ο ΓΕΛ Πατρών

Περιγραφή

Συνηθίζουμε να αντιλαμβανόμαστε την εξουσία σαν κάτι έξω από εμάς που εύκολα καταδικάζουμε ή ασκούμε κριτική. Ταυτίζουμε συνήθως την εξουσία με κόμματα, πρόσωπα ή αποφάσεις. Στην πραγματικότητα όμως η άσκηση εξουσίας και οι σχέσεις εξουσίας είναι κάτι που δομείται και παίρνει αξία ανάλογα με τον τρόπο που ο καθένας υπάρχει και τοποθετεί τον εαυτό του μέσα στον κόσμο ως πιθανός «φορέας» μιας εξουσίας. Το παράδειγμα του Χριστού αλλά και των Αγίων της Εκκλησίας φανερώνουν την πρόκληση αλλά και τις δυσκολίες να σταθεί κανείς συνεπής απέναντι στα ζητήματα αυτά.

Ποια είναι η ευθύνη του πολίτη-χριστιανού απέναντι σε οποιαδήποτε εξουσία;

Πώς αναγνωρίζει στον εαυτό του μορφές εξουσίας;

Τι προτίθεται να κάνει;

Είναι ικανός να ανατρέψει(ρήξη) ή να βελτιώσει τις σχέσεις του με την εξουσία (διαπραγμάτευση);

Μπορεί για παράδειγμα ένας νεοναζί να είναι χριστιανός; Μπορεί κάποιος που ασκεί οικογενειακή βία να αισθάνεται την ίδια στιγμή και μέλος της Εκκλησίας; Μπορεί κανείς να υπερβεί τις αντιφάσεις της εξουσίας ως χριστιανός και να αντιπαρατεθεί με αυτές;

Με τη βοήθεια κειμένων από το ΠΣ και τον Φάκελο μαθητή της Α΄ και Β΄ Λυκείου και με αξιοποίηση βιωματικών τεχνικών (ρόλος στον τοίχο, θετικό-αρνητικό, μελέτη περίπτωσης) θα έχουμε την ευκαιρία:

-να εντοπίσουμε και να διερευνήσουμε προσωπικές στάσεις και αντιλήψεις που θα μπορούσαμε να μοιραστούμε με τους μαθητές/-τριες μας στην τάξη

-να ψηλαφίσουμε στάσεις και απαντήσεις των μαθητών/-τριών μας οι οποίοι καλούνται να πάρουν υπεύθυνα θέση ως χριστιανοί-πολίτες του κόσμου. Ο σχεδιασμός της συνάντησής μας αφορά ενδεικτικά την ενότητα 4.5 της Λυκείου (Αξίες-Ευθύνη) ή/και στην ενότητα της Β΄ Λυκείου 3.1 (Κοινωνία-Πολίτης)

A5

Τίτλος

«Γιατί, με αναγνώρισες - Το φιλότιμο «ναι» του Ιησού»

Επιμορφωτής/φώτρια-Συντονιστής/νίστρια

Μαρία Παζάρσκη, θεολόγος, Δρ. Θεολογίας, Α.Π.Θ. στην «Παλαιά Διαθήκη», Διευθύντρια, 2^ο Γυμνάσιο Αμαρουσίου.

Κώστας Γούλας: θεολόγος, Δρ. Θεολογίας, ΕΚΠΑ στην «Ιστορία δογμάτων», Καθηγητής, Πρότυπο Λύκειο Αναβρύτων.

Περιγραφή

Σκοπός του εργαστηρίου: οι συμμετέχοντες να συνδέσουν τη θεολογική γνώση με τη ζωή, συγκεκριμένα με το θέμα του ρατσισμού στη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου και να προβληματιστούν για τις δυνατότητες και τη συμβολή, εν τέλει, της Ορθόδοξης Θεολογίας στη διαμόρφωση μιας κοινωνίας προσώπων που κλείνει τις «πύλες» της όταν ο ρατσισμός της χτυπά την πόρτα.

Στόχοι του εργαστηρίου: οι συμμετέχοντες να συναντηθούν, να συνεργαστούν, να ανταλλάξουν απόψεις, να τολμήσουν να εξωτερικεύσουν σκέψεις και συναισθήματα, να προσεγγίσουν διαθεματικά και διακειμενικά το θέμα «Ορθόδοξη Θεολογία και ρατσισμός», να αφουγκραστούν το ευαγγελικό μήνυμα και να το εντάξουν στο πλαίσιο του «σήμερα».

Διδακτική μέθοδος: συμμετοχική μορφή διδασκαλίας (ομαδοσυνεργατική)

Οι συμμετέχοντες θα συμμετέχουν σε ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες και βιωματικές συμμετοχικές τεχνικές (παρατήρηση εικόνων, θεματικός ιστός, μελέτη περίπτωσης, επεξεργασία λογοτεχνικών, βιβλικών, πατερικών κειμένων, εφημερίδα τοίχου).

Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Οι συμμετέχοντες:

- να εκφράσουν σκέψεις και προβληματισμούς γύρω από το ζήτημα της ετερότητας
- να αναλύσουν βιβλικές και άλλες διηγήσεις για τον «άλλο»
- να κατανοήσουν την ανθρωπιστική διάσταση του Χριστιανισμού και τις απαντήσεις της Ορθόδοξης Θεολογίας για το νόημα και τη σημασία της ανθρώπινης ζωής.

- να ελέγξουν ενδεχόμενα στερεότυπα και προκαταλήψεις που διατηρούν, θεωρώντας τα υπό το φως όσων επεξεργάστηκαν στο εργαστήριο.

Σύντομο σχεδιάγραμμα εργαστηρίου

1^η ώρα (45΄)

10΄ γνωριμία μεταξύ των συμμετεχόντων

10΄ παρατήρηση εικόνων (σχετικών με τον ρατσισμό) και τεχνική του θεματικού ιστού με τη λέξη «νήσος» στο κέντρο.

25΄ μελέτη περίπτωσης/ θα δοθεί φύλλο εργασίας – επεξεργασία των κειμένων «Ο ξεπεσμένος δερβίσης» του Παπαδιαμάντη και «η παραβολή του καλού Σαμαρείτη» (οι μισοί σε ομάδες επεξεργάζονται το πρώτο» και οι άλλοι μισοί σε ομάδες επεξεργάζονται το δεύτερο κείμενο)

2^η ώρα (45΄)

15΄ Παρουσίαση της εργασίας των ομάδων.

15΄ Επεξεργασία κειμένων: θα δοθούν στους συμμετέχοντες, ανά δύο, σύντομα εδάφια από βιβλικά και πατερικά κείμενα. Κάτω από τα κείμενα θα υπάρχουν ερωτήσεις που θα τους ωθήσουν να ανακαλύψουν το μήνυμα που μεταφέρει κάθε ένα από αυτά τα κείμενα.

10΄ Πάνω σε ένα «νησί» που θα υπάρχει ζωγραφισμένο σε χαρτί λευκό και τοποθετημένο στον πίνακα, καλούνται οι συμμετέχοντες ανά δύο να γράψουν εκ νέου αυτό που τους έρχεται στο μυαλό με την έννοια «νήσος», μετά την επεξεργασία των τελευταίων κειμένων.

5΄ Αναστοχασμός/ ημερολόγιο.

A6

Τίτλος

Διδάσκοντας για το Ισλάμ, τον ρατσισμό και το προσφυγικό στα νέα Προγράμματα Σπουδών των Θρησκευτικών

Επιμορφωτής/φώτρια-Συντονιστής/νίστρια

Αγγελική Ζιάκα, Αν. Καθηγήτρια Θρησκευτολογίας ΑΠΘ

Ραχή Μπασιά, Ιεροδιδάσκαλος, Απόφοιτος ΕΠΑΘ, Προπτυχιακός φοιτητής Εισαγωγικής Κατεύθυνσης Μουσουλμανικών Σπουδών

Περιγραφή

Τα νέα Προγράμματα Σπουδών στο μάθημα των Θρησκευτικών, οι «φάκελοι», έφτασαν σε μια εποχή που η ανάγκη τους είναι ούτως ή άλλως επιτακτική.

Μια εποχή κατά την οποία η βεβαιότητα των θρησκευτικών και πολιτιστικών ταυτοτήτων «μας» κλονίζεται και επαναπροσδιορίζεται από την παρουσία ανθρώπων άλλων θρησκευτικών και πολιτιστικών αναφορών, όπως συμβαίνει με την περίπτωση του Προσφυγικού.

Στο παρόν βιωματικό εργαστήριο θα ανακαλύψουμε διάφορους τρόπους κατανόησης του Ισλάμ και των μουσουλμάνων, με γνώμονα αφενός μεν τις βιωμένες πλέον πραγματικότητες στους δρόμους των πόλεων μας, όσον αφορά στην πρόσληψη και κατανόηση του πολιτισμικώς και θρησκευτικώς διαφορετικού, αφετέρου δε με μελέτη και ανάδειξη συγκεκριμένων τρόπων αξιοποίησης του υλικού των νέων «φακέλων», υλικού που αφορά στις άλλες θρησκείες, και ειδικώς στο Ισλάμ.

Στόχος του βιωματικού μας εργαστηρίου είναι η κατανόηση και ανάδειξη της ποικιλίας και της διαφορετικότητας εντός των στατικών και στερεοτυπικών θρησκευτικών παραδοχών, όπως Ισλάμ, Χριστιανισμός, Ιουδαϊσμός, με αξιοποίηση του ποικίλου υλικού των "φακέλων" στα νέα ΠΣ των Θρησκευτικών και με στόχο την άρτια συνεργασία των νέων στην κοινωνία αλλά και τον πνευματικό και εμπειρικό εμπλουτισμό μαθητών και διδασκόντων στην τάξη.

A7

Τίτλος

Χριστιανική Οικουμενικότητα, Εθνικισμοί και Πολιτισμοί

Επιμορφωτής/φώτρια-Συντονιστής/νίστρια

Εύη Βουλγαράκη, Δρ. Θεολογίας, ΕΔΙΠ στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας (Ιεραποστολική), συγγραφέας

Ρόνι Μπου Σάμπα, θεολόγος (M.Th.), κλασικός φιλόλογος, αραβολόγος, και δάσκαλος αραβικής

Περιγραφή

«Κανένα έθνος δεν μπορεί να διεκδικήσει τον Χριστό». Μητροπολίτης Όρους Λιβάνου Ζορζ Κοντρ.

Όσο λάμπει η ιδέα της χριστιανικής οικουμενικότητας στο Ευαγγέλιο, τόσο φαίνεται πως με την πάροδο των αιώνων η σύνδεση της Εκκλησίας με την ιδέα του έθνους τείνει να προβάλλει περισσότερο, σταδιακά αντικαθιστώντας την πρώτη. Τι έχουμε να κερδίσουμε από αυτή τη σύνδεση και τι έχουμε να χάσουμε, ιδίως στο πλαίσιο μιας βαθύτερης κατανόησης του σύγχρονου κόσμου, ενός σχεδιασμού για τη σχέση πίστης και κοινωνίας στο μέλλον, αλλά και με τον νου και την καρδιά στη βασιλεία του Θεού.

Στο βιωματικό εργαστήριο, μέσα από δραστηριότητες, περιμένουμε τη δημιουργική σας αλληλεπίδραση με εικόνες, ήχους και μουσικές της Αφρικής και του Αραβικού κόσμου, κείμενα λογοτεχνικά που θέτουν θέματα αυτοσυνειδησίας σε περιβάλλοντα όπου διασταυρώνονται και συναντιούνται ποικίλοι πολιτισμοί, αλλά και κείμενα καταστατικής σημασίας για τη θεολογία (ευαγγελικά, πατερικά, όσο και σύγχρονων θεολόγων, ή συνοδικά ντοκουμέντα).

Β Κύκλος Εργαστηρίων -Κυριακή 11:00-13:30

Βιωματικά εργαστήρια παιδαγωγικής και διδακτικής μεθοδολογίας

Β1
Τίτλος
Τα Ανθρώπινα Δικαιώματα μέσα από την χριστιανική ματιά. Προκλήσεις και παραλείψεις σ' έναν μεταβαλλόμενο κόσμο»
Επιμορφώτριες-Εμψυχώτριες
Αβέλλα Σουλτάνα, θεολόγος, ΜΑ Παιδαγωγικών, Συνεργάτιδα της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου, Επιμορφώτρια του ΙΕΠ στο ΝΠΣ Θρησκευτικών, Μέλος της ομάδας επιμόρφωσης της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου για το μάθημα των Θρησκευτικών.
Γκαργκάνα Σουλτάνα, θεολόγος, ΜΑ Θεολογίας, Γυμνάσιο Δεσκάτης Γρεβενών, Μέλος της συγγραφικής ομάδας του ΙΕΠ για το Φάκελο του Μαθήματος της Β΄ Λυκείου, Μέλος της ομάδας επιμόρφωσης της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου για το μάθημα των Θρησκευτικών.
Περιγραφή
Πολύς ο λόγος περί των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της θεμελίωσής τους πάνω στην νεωτερική ηθική. Ακόμα ίσως περισσότερος ο λόγος για την θέση και τον

λόγο των θρησκειών μέσα στην σύγχρονη πραγματικότητα. Ο άνθρωπος δημιουργός της ιστορίας, η ελευθερία ως αυτονομία, η ιδέα της ισότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης, προσδιορίζουν ένα νέο ήθος.

Τι είδους συνάρτηση μπορεί να βρεθεί μεταξύ του νεωτερικού κόσμου και της χριστιανικής διδασκαλίας; Σε ποιο σημείο μπορούν να συναντηθούν η εσχατολογική προοπτική της εκκλησίας με την αυτοσυνειδησία του νεωτερικού ανθρώπου; Αν και πόσο μπορεί να βρεθεί κοινό σημείο αναφοράς μεταξύ της οριζόντιας κοινωνικότητας της σύγχρονης εποχής, με την διδασκαλία της χριστιανικής πίστης, ότι η σχέση του ανθρώπου με τον συνάνθρωπο και το περιβάλλον πηγάζουν από την σχέση του ανθρώπου με το Θεό;

Στο βιωματικό εργαστήριο με θέμα, «Ανθρώπινα Δικαιώματα μέσα από την χριστιανική ματιά. Προκλήσεις και παραλείψεις σ' έναν μεταβαλλόμενο κόσμο», οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να επεξεργαστούν το θέμα με την ενεργή τους συμμετοχή. Ως μέλη μιας ομάδας, θα αλληλεπιδράσουν μέσα από ενεργητικές μαθησιακές διαδικασίες, θα έχουν την ευκαιρία να αναστοχαστούν το δικό τους διδακτικό στυλ και να προσαρμόσουν τις τεχνικές που παρουσιάζονται, στην τάξη τους.

Αριθμός συμμετεχόντων 20.

B2

Τίτλος

Εγώ κι ο άλλος. Αποδοχή και σεβασμός του διαφορετικού.

Επιμορφώτριες-Εμψυχώτριες

Σέβη Κωνσταντινίδου, θεολόγος, Γυμνάσιο Γαλατινής Κοζάνης, ΜΑ στη Δημιουργική Γραφή

Κατερίνα Πενιρτζή – Ζαχαράκη, θεολόγος, 2^ο ΓΕΛ Κοζάνης.

Περιγραφή

Σκοπός του εργαστηρίου είναι να διερευνήσουμε τη θέση του χριστιανισμού απέναντι στην ετερότητα, τη σύνδεση της χριστιανικής διδασκαλίας για την κατανόηση του άλλου – του διαφορετικού ως αδελφού, εικόνα Θεού και δρόμο σωτηρίας με κοινωνικές ιδέες και συμπεριφορές και την προέκτασή της σε στάση ζωής. Με βιωματική μέθοδο και χρησιμοποιώντας τεχνικές όπως ιδεοθύελα, εργασία σε ομάδες, δραματοποίηση, παιχνίδι ρόλων, μοτίβα artful thinking, μελέτη περίπτωσης, δημιουργική γραφή θα προσεγγίσουμε και θα επεξεργαστούμε το εκπαιδευτικό υλικό (κείμενα βιβλικά, εκκλησιαστικά, λογοτεχνικά και εικαστικά έργα τέχνης). Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί θα αξιολογήσουμε τη διδακτική αυτή διαδικασία για το πώς και πόσο διευκολύνει τους μαθητές να κατορθώσουν να φθάσουν στα προσδοκώμενα του μαθήματος. Με το βιωματικό αυτό εργαστήρι, το οποίο συνδέεται με συγκεκριμένες ενότητες Γυμνασίου και Λυκείου του Νέου Προγράμματος Σπουδών, οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί θα έχουμε την ευκαιρία να

αναστοχαστούμε τεχνικές διδασκαλίας που εφαρμόζουμε στην τάξη, να ανατροφοδοτήσουμε και να εμπλουτίσουμε τη διδακτική μας πρακτική.

Οδηγίες: Το εργαστήριο απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων με μέγιστο αριθμό συμμετεχόντων 20. Το υλικό του εργαστηρίου (κείμενα, εικόνες, τραγούδια, φύλλα εργασίας κ.τ.λ.) θα δοθούν από τις επιμορφώτριες του εργαστηρίου.

B3

Τίτλος

Διερευνώντας με τους μαθητές και τις μαθήτριές μας ζητήματα γύρω από την παρουσία της θρησκείας στον δημόσιο χώρο

Επιμορφωτές-Εμπνευστές

Αρσένης Αρσενάκης, ΜΑ Θεολογίας, θεολόγος εκπαιδευτικός, Π.Γ.Π.Κ., μέλος της συντακτικής ομάδας του Φακέλου Θρησκευτικών Γ΄ Γυμνασίου.

Γιώργος Στριλιγκάς, ΜΑ Θεολογίας, Σχολικός Σύμβουλος Θεολόγων, μέλος επιτροπών εκπόνησης των νέων ΠΣ Θρησκευτικών και της συντακτικής ομάδας του Φακέλου Θρησκευτικών Γ΄ Γυμνασίου.

Περιγραφή

Σκοπός του εργαστηρίου είναι οι συμμετέχοντες να προσεγγίσουν, μέσα από βιωματικές και διερευνητικές τεχνικές, ζητήματα γύρω από την παρουσία της θρησκείας στον δημόσιο χώρο. Ειδικότεροι στόχοι είναι: α) να εξετάσουν θεωρήσεις και διλήμματα γύρω από τη θέση και τον ρόλο της θρησκείας στον δημόσιο χώρο, β) να διερευνήσουν το θρησκευτικό πλαίσιο του αιτήματος για ειρηνική συνύπαρξη και συνεργασία, γ) να εργαστούν διαλογικά και συμμετοχικά, δ) να εξοικειωθούν με διδακτικές τεχνικές βιωματικής και διερευνητικής μορφής. Στο εργαστήριο εντάσσονται μικρο-δραστηριότητες σε επίπεδο εικονικής σχολικής τάξης. Πλαίσιο αναφοράς του εργαστηρίου αποτελεί η ΘΕ 2, *Το ζήτημα της θρησκείας στη σύγχρονη Ευρώπη*, της Γ΄ Γυμνασίου.

Οδηγίες: Μπορούν να συμμετέχουν εκπαιδευτικοί όλων των βαθμίδων, σε περιορισμένο αριθμό θέσεων (μέχρι 25).

B4

Τίτλος

Μονόλογοι από το Αιγαίο: το ταξίδι και τα όνειρα ασυνόδευτων ανηλίκων προσφύγων

Επιμορφώτριες-Εμψυχώτριες

Δήμητρα Κολάση, θεολόγος, εκπαιδευτικός, ΜΑ Επιστήμες Αγωγής,
Πανεπιστήμιο Λευκωσίας.

Ηρώ Ποταμούση, κοινωνιολόγος-παιδαγωγός του Θεάτρου, Υπ.Διδ.
Κοινωνιολογίας της Θρησκείας, εκπαιδευτικός.

Περιγραφή

Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου οι συμμετέχοντες-ουσες θα επεξεργαστούν βιωματικά, ομαδικά και ατομικά, κείμενα από το πόνημα «Μονόλογοι από το Αιγαίο». Πρόκειται για υλικό που προέκυψε από κύκλους βιωματικών εργαστηρίων, που έγιναν σε ξενώνες φιλοξενίας ασυνόδευτων ανήλικων προσφύγων. Το πρόγραμμα αυτό υλοποιήθηκε από το Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες. Οι συμμετέχοντες-ουσες δεν θα είναι απλώς αναγνώστες ή θεατές αλλά θα βιώσουν ισότιμα και ενεργά την όλη διαδικασία επεκτείνοντας τη θεματική του προσφυγικού ζητήματος στη χώρα μας τόσο στον σεβασμό του «άλλου» ως μια θεμελιώδη και κοινή αξία των θρησκειών όσο και στην αναγνώριση της σημασίας και της εμβέλειας της χριστιανικής διδασκαλίας για τον ξένο ως αδελφό.

Το εργαστήριο αφορά διδασκόμενες θεματικές ενότητες του μαθήματος των Θρησκευτικών Γυμνασίου και Λυκείου.

B5**Τίτλος**

Καταναλώνω για να υπάρχω... χωρίς την κτίση;

Επιμορφωτής/φώτρια-Εμψυχωτής/χώτρια

Απόστολος Μπάρλος, θεολόγος, ΜΑ Θεολογίας, εκπαιδευτής Ενηλίκων, συγγραφέας διδακτικών βιβλίων θρησκευτικών, μέλος της Επιμορφωτικής Ομάδας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου.

Βάσω Γώγου, θεολόγος, φιλόλογος, εικονογράφος, εκπαιδύτρια Ενηλίκων, μέλος της Επιμορφωτικής Ομάδας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου.

Περιγραφή

Με βάση το θέμα: «Καταναλώνω για να υπάρχω... χωρίς την κτίση;», στο εργαστήριο θα δοθεί η ευκαιρία στους συμμετέχοντες να εμπλουτίσουν τις διδακτικές τους προσεγγίσεις με την οπτική της χειραφετητικής μάθησης. Στο εργαστήριο θα δουλέψουμε με βιωματικούς τρόπους μάθησης, που στηρίζονται στις αρχές της Εκπαίδευσης Ενηλίκων και θα εφαρμόσουμε την ομαδοσυνεργατική μέθοδο, μοτίβα του Artful Thinking και τεχνικές του Εκπαιδευτικού Δράματος για να διερευνήσουμε το φαινόμενο της υπερκατανάλωσης και της επίδρασής του στο περιβάλλον. Αξιοποιώντας κείμενα, βιβλικά, εκκλησιαστικά, λογοτεχνικά και εικαστικά έργα τέχνης, θα προσεγγίσουμε τους τρόπους με τους οποίους θα ευαισθητοποιήσουμε

τους μαθητές στο θέμα της ευθύνης απέναντι στην κτίση δίνοντας και την οπτική της ορθόδοξης θεολογίας, ώστε να μετασχηματίσουν παραδοχές και στάσεις. Οι συμμετέχοντες, με το τέλος του εργαστηρίου, θα αναστοχαστούν στο πώς το θέμα υπερκατανάλωση και περιβάλλον μπορεί να προσεγγιστεί δημιουργικά και χειραφετητικά, θα εξετάσουν κριτικά τις ενεργητικές τεχνικές στις οποίες θα πάρουν μέρος και θα ανατροφοδοτηθούν ώστε να διευρύνουν τις διδακτικές τους πρακτικές.

Αριθμός συμμετεχόντων: 20 άτομα

B6
<p>Τίτλος</p> <p>Χριστιανικές μορφές, αφηγήσεις και κείμενα: προσωπικές επιλογές και στάσεις σε διλήμματα που θέτει η πολιτική και η οικονομία.</p> <p>Επιμορφώτριες-Εμψυχώτριες</p> <p>Χρυσάνθη Βαβέτση, θεολόγος-Δασκάλα, ΜΑ Θεολογίας, πιστοποιημένη Εκπαιδεύτρια Ενηλίκων ΕΟΠΠΕΠ, επιμορφώτρια ΙΕΠ, Υπ. Διδάκτωρ ΕΚΠΑ, εκπαιδευτικός, Β΄ Αρσάκειο ΓΕΛ Ψυχικού</p> <p>Κυριακή Τριανταφυλλίδου, θεολόγος, εκπαιδευτικός, Γυμνάσιο Πικερμίου, ΜΑ Θρησκευτική Εκπαίδευση (King's College, London), εμπειρογνώμονας ΝΠΣ Θρησκευτικών Λυκείου.</p> <p>Περιγραφή</p> <ul style="list-style-type: none"> Μπορούμε να ενεργοποιήσουμε τους μαθητές/τις μαθήτριες και να τους παράσχουμε κίνητρα για μάθηση; Καλούμε τους μαθητές/τις μαθήτριές μας να συμμετάσχουν προοδευτικά σε ανώτερες γνωστικές διαδικασίες; Εμπνέονται από τη θρησκεία οι μαθητές/μαθήτριες ώστε να γίνουν συνειδητοί πολίτες της πατρίδας τους, αλλά και του κόσμου; <p>Όλα αυτά τα θεωρητικά, αλλά ταυτόχρονα πολύ ρεαλιστικά και ουσιαστικά ερωτήματα, θα επιχειρήσουμε να προσεγγίσουμε με πρακτικούς τρόπους με ένα βιωματικό εργαστήριο. Το εργαστήριο αυτό σχετίζεται με συγκεκριμένα μαθήματα Γυμνασίου και Λυκείου σύμφωνα με τους Οδηγούς Σπουδών του Νέου Προγράμματος Σπουδών για τα Θρησκευτικά. Ωστόσο οι τεχνικές που θα παρουσιαστούν μπορούν να προσαρμοστούν σε οποιαδήποτε ενότητα-έννοια. Σκοπός του εργαστηρίου είναι η γνωριμία με τεχνικές διδασκαλίας (π.χ. θετικό – αρνητικό, έντεχνος συλλογισμός, κουτί εξερεύνησης κ.λπ.) και η εφαρμογή τους στην τάξη.</p>

B7
<p>Τίτλος</p> <p>Κοινωνικά αδιέξοδα και Ορθόδοξη θεολογία</p>

Επιμορφωτής/φώτρια-Εμπνευστής/χώτρια

Μανώλης Παπαϊωάννου, ΜΑ Επιστήμες Αγωγής και Θρησκευτική Εκπαίδευση, Θεολογία ΕΚΠΑ, εκπαιδευτικός, 1^ο ΓΕΛ Καλλιθέας.

Εβίτα Ρεντζή, ΜΑ Ποιμαντικής Θεολογίας και Αγωγής, ΕΚΠΑ, εκπαιδευτικός, Λεόντειος Σχολή Αθηνών.

Περιγραφή

Τα κοινωνικά αδιέξοδα είναι χαρακτηριστικά των σύγχρονων κοινωνιών (μη εξαιρουμένης της ελληνικής κοινωνίας) και των οικογενειακών σχέσεων. Μέσα στο πλαίσιο των γρήγορων και ασταθών κοινωνικών αλλαγών, άνθρωποι από όλες τις ηλικίες δεν απολαμβάνουν στον ίδιο βαθμό αγαθά, όπως εργασία, στέγη, συντροφικότητα, σωματική και ψυχική ασφάλεια. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να επηρεάζεται αρνητικά ένα σημαντικό τμήμα του κοινωνικού συνόλου, να παραβιάζονται αξίες, θεσμοί και ιδεώδη και να αυξάνεται η κοινωνική ανισότητα. Το εργαστήριο θα επικεντρώσει σε κοινωνικά αδιέξοδα που είναι σε συνάφεια με το σχολικό περιβάλλον και τη ζωή των σημερινών εφήβων (άνθρωποι με αναπηρίες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, διακρίσεις και ανισότητα, κοινωνική αδικία, εξαρτήσεις), προσεγγίζοντας αυτά μέσα από το πρίσμα μιας ορθόδοξης θεολογικής ματιάς. Μέσα σε συνεργατικό περιβάλλον θα αναπτυχθούν ποικίλες τεχνικές διδασκαλίας και δραστηριότητες (π.χ. artful thinking, επεξεργασία κειμένου, εννοιολογικός χάρτης, προσομοίωση, διαλογικές προσεγγίσεις, ένα βήμα μπροστά), οι οποίες θα έχουν την αναφορά τους σε αντίστοιχες Διδακτικές Ενότητες από το μάθημα των Θρησκευτικών στο Γυμνάσιο και το Λύκειο και θα βρίσκονται σε συνδυασμό με το βασικό θέμα ή το ανάλογο διδακτικό στάδιο του αντίστοιχου μαθήματος.

Στόχοι του εργαστηρίου

Οι συμμετέχοντες/συμμετέχουσες:

- Να διακρίνουν όψεις σύγχρονων κοινωνικών αδιεξόδων που σχετίζονται με την σχολική εφηβική καθημερινότητα και να αξιολογούν την αντιμετώπισή τους υπό το φως της ορθόδοξης θεολογίας.
- Να εξοικειωθούν με την αξιοποίηση διαφορετικών διδακτικών τεχνικών και ομαδοσυνεργατικών δραστηριοτήτων
- Να ενθαρρυνθούν για την υιοθέτηση συμπεριφορών που προάγουν την αποδοχή του διαφορετικού και τη μείωση των προκαταλήψεων.